

”Naalakkersuisut sermimik imermillu avammut nioqquteqalernissamut pilersaarusiaat pillugu nassuiaat 2004-imersoq”-mut malinnaatitsissummik nassuiaammik kingusinnerpaamik UKA2017-imi saqqummiusseqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aaliangiiffigisassaattut siunnersuut.
(Nalunaarusiarineqartussap takussutississavai siunissami imermik sermimillu nunanut allanut nioqqutissiortalernissamut aporfiusinnaasut aammalu nunarsuarmioqatigiit niuerfissuini niuernerpalaartumik unamminarsinnaasut nalunaarsussallugit.
Nalunaarusiap aamma ersersissavaa sermimik imermillu avammut niueruteqarnissamut avungangaaq pilersaarusiaq, imermik avammut niueruteqarnermi maannamut misilittagaalersimasut aallaavigalugit).

pillugu

Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliap

siunnersuutip aappassaaneerneqarneranut

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Siverth K Heilmann, Atassut, siulittaasoq

Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B Egede, Inuit Ataqatigiit, siulittaasup tullia

Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit

Inatsisartunut ilaasortaq Suka K Frederiksen, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq Iddimanggiu Bianco, Inuit Ataqatigiit

UPA2016-imi ulloq 26. april 2016-imi siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuutit misissorpai.

Siunnersuutit imarisaat siunertaallu

Siunnersuutip kingunerissavaa ”Naalakkersuisut sermimik imermillu avammut nioqquteqalernissamut pilersaarusiaat pillugu nassuiaat”-mut (2004) malitseqartitsissutitut nassuiaammik suliaqarnissamut Naalakkersuisut peqquneqarnerat. Nalunaarusiarineqartussap takussutississavai siunissami nunatsinneersumik imermik nunanut allanut nioqqutissiortalernissamut aporfiusinnaasut aammalu nunarsuarmioqatigiit niuerfissuini niuernerpalaartumik unamminarsinnaasut nalunaarsussallugit, tamatumalu saniatigut imarissallugu sermimik imermillu avammut niueruteqarnissamut siumut isigisumik pilersaarusiaq, imermik avammut niueruteqarnermi maannamut misilittagaalersimasunik aallaavilik. Nassuiaat UKA2017-imi saqqummiunneqassaaq.

Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarnera

(Demokraatit eqqaassanngikkaanni) siunnersuut Naja Nathanielsenip (attaviitsoq) Naalakkersuisullu saniatigut partiinit tamanit akuerineqartussatut inassutigineqarpoq.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa taannalu pillugu naatsumik ima oqaaseqarumalluni:

- Sermitut imermullu periusissiarineqqaartup (2004-2013) nutarterneqartariaqarnera isumaqatigineqartoq, taamaattumillu suliaq Naalakkersuisunit aallartinneqartoq Inatsisartunit tamarmiusunit aamma tapersersorneqartariaqartoq ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq.
- Aammattaaq siunnersuut matumani pineqartoq amerlanerussuteqarluartunit, tassungalu ilanngullugu Naalakkersuisunit, siunnersuut periusissiorluni maanna suliamut annertunerusumik ajornartorsiutitaqanngitsumik ilanngunneqarsinnaanerarlugu oqartunit, akuerineqartussatut inassutigineqarmat ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq.
- Tassunga atatillugu assartuinnermut aningaasartuutit tunisassiornermik unammillersinnaasumik pilersitsinissamut akornutaasutut isigineqartut saniatigut sermitut imermillu tunisassiornermik akileraarutitigut akitsuutitigullu atugassarititaasut misissorneqarnissaat tamanit kissaatigineqarmat ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Tamannattaaq pissutigalugu ataatsimiititaliap naammagisimaarlugu maluginiarpaa UKA2015/73-imut akissuteqaat naapertorlugu sermitut imermullu periusissiami (2016-2019) ima allassimasoqarmat *“ilaatigut qitiutinneqassapput tunisassiornermi sinaakutitsigullu atugassarititaasuni aaqqissuussinissaq nioqqutissiornermi akinik appasinnerulersitsisunik, eqaannerusumik assartueriaaseqarnissamik qulakkeerinissaq aammalu akitsuutinik il. il. nalimmassaaneq”*.
- Sikumik imermillu suliaqarfiup ineriartortinneqarnerata namminersortut aningaasaataat aallaavigalugit niuernerfik tunngaveqartumik atugassarititaasut tunngavigalugit pinissaanik isumaqarneq ataatsimiititaliamit tassunga ilanngullugu taperserneqarpoq, naak nunatsinneersuinnarnik aningaasanik annaasaqaataaratarsinnaasunik naammattunik pissarsiniarnissaq ajornakusoorsinnaasoq ataatsimiititaliamik ilisimaneqaraluartoq. Taamaattumik nunat allaneersut aningaasaleeqataassuteqarnissaasa pisariaqarsinnaanera mattunneqarsinnaanngilaq. Ataatsimiititaliali sermitut imermullu periusissiaq (2004-2013) innersuussutigissavaa, tassanimi allassimammat: *”Annerpaatut angunia-gaasaaq inuutissarsiutip ineriartortinneqarnissaa kalaallit inuiaqatigiit inuutissarsiornikkut suli napaasutissaannik pilersitsisoqarnissaa, suliffeqarfinnik nutaanik*

pilersitsisoqassammat, avammut niuernikkut aningaasanik isertitaqalertoqassammat aammattaaq ingerlatsiviit ingerlataannut nukissaannullu naleqqiullugu naammaginartumik isertitaqartarnissaq". Tamanna ataatsimiititaliamit isumaqatigineqarpoq.

- Sermimut imermullu periusissiaq (2016-2019) suliassa qarfimmi maannamut misilittakkat aallaavigalugit oqaasertaliorneqassasoq, taamaalillunilu siusinnerusukkut sermimik imermillu suliniutit ajalusoorneannut peqquitasut periusissiami immikkut suussusersiniarneqassasut naatsorsuutigigamiuk ataatsimiititaliap manna iluatsillugu oqaatigissavaa. Tamatumani inuiaqatigiit aaqquissuussaananeranni unammilligassat inuussutissarsiornermi suliniutinik aallartitsinissamut aamma/imaluunniit aningaasaqarnermut akornutaasinnaasut siunissami (ajornanngippat) iliuuseqarfiginissaat siunertaralugu.

- Tamatuma peqatigisaanik ataatsimiititaliamit maluginiannitsoorneqanngilaq sermimut imermullu periusissap (2016-2019) aammalu periusissiarineqaqqaartup (2004-2013) imarisaat assigiissuseqarmata, tamannalu pissutigalugu kingulliullugu taaneqartoq atuutsinneqalersimanersoq, taamaassimappallu qanoq annertutigisumik atuutsinneqarnersoq nalornissutaasinnaavoq. Taamaalilluni periusissiarineqaqqaartooq naapertorlugu "erngup ator neqarsinnaananeranut nalunaarsuiffimmik" nunatta sermiata erngatalu sumiiffiunik nalunaarsuutaasussamik, tassungalu ilanngullugu pisuussutit ator neqarsinnaassusiannut pitsaassusiannullu takussutissamik naliliinermillu imaqartussamik aammalu tikinneqarsinnaassusiat pillugu paasissutissanik ilaqartinneqartussamik oqaasertalersuilluni suliqartoqassammat ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq. Tassunga atatillugu akuersissutit piffissami qanoq sivilutigisumi atuussinnaaneranut periusissanik assigiinngitsunik, tassungalu ilanngullugu akuersissutinik ator neqanngitsunik utertitsinissamut periarfissamik isumaliutiginneqqullugit Naalakkersuisut kaammattorneqarput.

- Aammattaaq sermimut imermullu periusissiaq (2004-2013) naapertorlugu "ingerlatsivinnik ineriartortitsinermut aningaasaateqarfimmik" ukiumut 2 millioner kr.-it missaannik agguassisartussamik pilersitsisoqartussaasimasooq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq, aningaasaateqarfilli qanoq annertutigisumik ator neqarsimanersoq nalileruminaatsillugu. Tamannalu pissutigalugu siunnersuutip matuma aappassaaneerneqarneranut atatillugu tamanna pillugu ilisimatinneqarnissaq ataatsimiititaliamit iluarisimaarneqassaaq.

- Kiisalu ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq aningaasaliisinnaaffittut suliniutissanik suliqartoqarnissaa siullermeerineranut akissuteqaammi innersuussutigineqartoq, tamatumali peqatigisaanik § 37 naapertorlugu apeqqummut nr. 2009-167-imut akissummi allasimasooq aningaasalersuinissamut periarfissanut allattuiffissaq 2009-mili oqaasertaliorneqareersoq.

- Naggasiullugu ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq sermimut imermullu periusissiaq (2016-2019) 2016-ip naannginnerani Naalackersuisunit saqqummiutilersarneqartoq, tamannalu tunngavigalugu siunnersuutip matuma taasissutissartaata naleqqussarneqarnissaa pillugu siunnersuuteqartoqarsimasoq. Allanguutissatulli siunnersuummik saqqummiussisoqarnissaanut tunngavissaqanngitsoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, tassa nassuiaat/periusissiaq naammassineqarsimassappat piffissaq sioqqullugu tunniussinissamut taasissutissami tunniussivissatut ulluliunneqartumit Naalackersuisut mattunneqanngilluinnarmata. Akerlianik taasissutissami ulluliunneqartoq kingusinnerpaamik tunniussivissatut taamaallaat isigineqassaaq.

Siuliani taaneqartut eqqarsaatigalugit allanik oqaaseqaateqarnissamut ataatsimiititaliaq tunngavissaqarsorinngilaq.

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutit piviusunngortinneqarneranni aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat siunnersuummut tunngavilersuummi nassuiaatigineqartassasut Inatsisartut suleriaasianni § 33, imm. 1-imi allassimavoq.

Aningaasaqarnikkut kingunerisassat 500.000 kr.-it missaanniinnissaat (ukioq naallugu AC-tut sulisorisaaq ataaseq) siunnersuuteqartup missingerpaa. Naliliineq apeqqusissallugu Naalackersuisut tunngavissaqartissimangilaat, taamaattumillu allatut naliliinissamut ataatsimiititaliaq aamma tunngavissaqarsorinngilaq. Tassunga ilanngullugu ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq nassuiaat siunnersuummi taaneqartoq naalackersuisoqarfiup periusissiaanut maanna ingerlanneqartumut ilanngunneqartussat naatsorsuutigineqartoq aammalu aningaasartuutit amerlarnepaartaat taamaalillutik missingersuutinut sinaakkutaareersunit matussuserneqartussatut naatsorsuutigineqarsinnaasut.

Ataatsimiititaliali pissusissamisoorsoraa oqaatigissallugu siunnersuutit naatsorsuutiginngisamik pisortat karsiisa aningaasartuuteqarnerunnerannik nassataqassagaluarpata aningaasartuutit taakku aningaasaliissutit immikkoortinneqareersut iluini akilerneqassasut, taamaattoqassappallu suliniutit allat tunullunneqarnerannik kinguneqartariaqassalluni.

Ataatsimiititaliap inassuteqaataa

Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliami **amerlanerussuteqartut** Siumup, Atassutip Inuit Ataqtigiillu ilaasortaataa siunnersuut **akuerineqassasoq** inassutigaat.

Ikinerussutegartup Demokraatit ilaasortaaitaata siunnersuut **itigartinneqassasoq** inassutigaa siunnersuullu pillugu ima oqaaseqarumalluni:

Piffissamut 2016-2019-imut sermimut imermullu periusissiorluni suliaq ingerlanneqartoq periusissiarlu taanna 2016-ip ingerlanerani saqqummiunneqassasoq Naalakkersuisut arlaleriarlutik paasisstissiissutigisimammassuk Demokraatinit oqaatigineqassaaq.

Aammattaaq UKA2015-imi immikkoortoq 73-ip suliarineqarnerani Inatsisartut oqaaseqaatissaattut Demokraatit siunnersuutaat ima oqaasertalik Inatsisartut akuersissutigimmassuk Demokraatinit oqaatigineqassaaq:

"Inatsisartut Naalakkersuisut kaammattorpaat 2016-miit 2019-mut nilak imerlu pillugit pilersaaruisiamut atatillugu pitsaasunik sinaakktissanik pilersitsissasut namminersortut aallartissinnaaqullugit ingerlatsisinnaaqullugillu suliffimmik unammilleqatigiinneq tunngavigalugu imermik nilammillu tunisassiorsinnaasumik."

Tamanna tunngavigalugu nassuiaammut "Naalakkersuisut sermimik imermillu avammut nioqquteqalernissamut pilersaaruisaat pillugu nassuiaat" 2004-meersumut malitseqartitsilluni nassuiaasiortoqarnissaanut pissutissaqanngitsoq Demokraatit isumaqarput.

Tamanna tunngavigalugu siunnersuut itigartinneqassasoq Demokraatit inassutigaat.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiissumilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuutip aappassaaniigassanngortippaa.

Siverth K Heilmann
Siulittaasoq

Aqqaluaq B Egede
Siulittaasup tullia

Justus Hansen

Suka K Frederiksen

Iddimangiiu Bianco